

Редакція:

Про затвердження Правил утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів України

Наказ Державного комітету України по житлово-комунальному господарству
від 29 липня 1994 року N 70

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
14 грудня 1994 р. за N 301/511

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики
України
від 24 грудня 2001 року N 226

Наказ втратив чинність
(згідно з наказом Міністерства будівництва, архітектури
та житлово-комунального господарства України
від 10 квітня 2006 року N 105)

Для утримання в належному стані, створення та формування високодекоративних і ефективних в екологічному відношенні, стійких до несприятливих умов навколишнього природного середовища насаджень в містах та інших населених пунктах України НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів України, що додаються.
2. Визнати такими, що втратили чинність, Правила охорони та утримання зелених насаджень у містах та населених пунктах Української РСР, затверджені Мінжитлокомунгоспом в 1984 році.

3. Інститутові "Комунаеконіміка" (Короткий) організувати розмноження затверджених Правил за замовленнями підприємств, установ та організацій України незалежно від їх відомчого підпорядкування і форм власності.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на Управління благоустрою та зеленого господарства (Кирилук).

Голова Комітету

А. А. Дронь

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра охорони
навколишнього природного
середовища України

В. Шевчук

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Державного комітету
України по житлово-комунальному
господарству
від 29 липня 1994 р. N 70

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
14 грудня 1994 р. за N 301/511

ПРАВИЛА

УТРИМАННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТ ТА ІНШИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ УКРАЇНИ

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Завданням охорони та збереження зелених насаджень у містах та інших населених пунктах (надалі - міські зелені насадження) є їх утримання у здоровому і упорядкованому стані, створення та формування високодекоративних і ефективних в екологічному відношенні, стійких до несприятливих умов навколишнього природного середовища насаджень.

1.2. Ці Правила є обов'язковими для виконання всіма підприємствами, організаціями, установами (надалі - підприємства) та громадянами, які займаються

проектуванням, створенням, експлуатацією, ремонтом і утриманням всіх видів зелених насаджень, розташованих на територіях міст та інших населених пунктів, у тому числі під час посадки дерев (чагарників) у лунки, а також утримання незначних (до 0,05 га) озелених ділянок - островців, газонів, квітників уздовж транспортних магістралей, вулиць, проїздів, набережних.

1.3. Відповідальність за виконання цих Правил при утриманні зелених насаджень покладається безпосередньо на керівників підприємств, які мають на своєму балансі зелені насадження.

1.4. За функціональними ознаками міські зелені насадження діляться на три групи:

загального користування - міські та районні парки; парки культури і відпочинку, сади житлових районів і груп житлових будинків, сквери, бульвари, набережні, лісопарки, лугопарки, гідропарки та інші;

обмеженого користування - насадження на територіях громадських і житлових будівель, шкіл, дитячих закладів, спортивних споруд, закладів охорони здоров'я, промислових підприємств, складських територій та інші;

спеціального призначення - насадження вздовж вулиць, у санітарно-захисних і охоронних зонах, на територіях ботанічних і зоологічних садів, виставок, кладовищ і крематоріїв, ліній електропередач високої напруги; лісомеліоративні насадження; насадження розсадників, квітникарських господарств; пришляхові насадження в межах міст та інших населених пунктів.

Насадження загального користування - озеленені упорядковані території, призначені для відпочинку міського населення, з вільним доступом.

Парк - самостійний архітектурно-організаційний комплекс площею понад 2 га, який виконує санітарно-гігієнічні функції і призначений для короткочасного відпочинку населення.

Залежно від характеру і призначення вони діляться на парки культури і відпочинку, районні, спортивні, дитячі, ботанічні, дендрологічні, зоологічні, історичні, національні, меморіальні та інші.

Сквер - благоустроєна і озеленена ділянка площею від 0,05 до 2,0 га, призначена для короткочасного відпочинку населення, яка є елементом архітектурно-художнього оформлення населених місць.

Бульвар - озеленена територія вздовж проспекту, транспортної магістралі, вулиці або набережної, з алеями і доріжками для пішохідного руху і короткочасного відпочинку.

Набережна - озеленена та благоустроєна транспортна і пішохідна магістраль вздовж берега річки і водоймища.

Лісопарк - лісовий масив з елементами паркового благоустрою для масового відпочинку населення.

Лугопарк - відкритий луговий простір з насадженнями і водоймищами. Оптимальне співвідношення площ лугів, насаджень, водойм 5:2:1.

Гідропарк - благоустроєний водноспортивний комплекс. Оптимальне співвідношення площ водойм, насаджень та лугів 2:1:1.

II. УПРАВЛІННЯ ЗЕЛЕНИМ ГОСПОДАРСТВОМ МІСТ ТА ІНШИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ УКРАЇНИ

2.1. Державне управління зеленим господарством в містах та інших населених пунктах здійснюють місцеві органи державної виконавчої влади.

2.2. Виконання господарських заходів щодо розвитку зеленого господарства міст та інших населених пунктів, охорони і утримання зелених насаджень покладається на підрозділи органів місцевої державної виконавчої влади (міськкомунгоспи, комбінати комунальних підприємств та інші) та підприємства, на території яких зростають зелені насадження і мають здійснюватись озеленювальні роботи.

2.3. Місцеві органи державної виконавчої влади можуть передавати у користування зелені насадження землекористувачам у тому разі, якщо в них створено спеціалізовані служби з ведення зеленого господарства. Про це складається акт і приймається рішення місцевого органу державної виконавчої влади.

2.4. Управління об'єктами природно-заповідного фонду та їх охорона здійснюються згідно із Законом України "Про природно-заповідний фонд України" та іншими актами чинного законодавства.

2.5. Місцеві органи державної виконавчої влади можуть позбавити права користування зеленими насадженнями кожного землевласника, землекористувача у разі недотримання ними чинного законодавства з питань охорони навколишнього природного середовища і положень, передбачених цими Правилами.

2.6. Безпосереднє управління зеленим господарством міст (районів міст), селищ міського типу здійснюється відповідними структурними підрозділами органів державної виконавчої влади, на які покладаються функції:

контролю за станом експлуатації та утримання об'єктів зеленого господарства незалежно від форм власності та відомчого підпорядкування в межах територій міст та інших населених пунктів;

прогнозування та розробки перспективних і пріоритетних напрямів розвитку зеленого господарства;

впровадження нових форм і методів господарювання, прогресивних форм організації та стимулювання праці в галузі і ведення обстеження зелених насаджень під час виділення земельних ділянок під будівництво, ремонт будинків та інших споруд;

обстеження зелених насаджень для оформлення ордерів на проведення санітарних вирубок, видалення сухостійких, пошкоджених хворобами та шкідниками дерев та кущів; вирубки дерев, чагарників на ділянках, відведених під нове будівництво, реконструкцію та інше;

підготовки або перевірки матеріалів для оформлення дозволів на видалення (вирубку) зелених насаджень або окремих дерев та чагарників, знесення газонів, квітників на замовлення власників цих насаджень;

видачі дозволів (ордерів) на вирубку сухостійких, буреломних і вітровальних та пошкоджених шкідниками і хворобами окремих дерев;

оформлення дозволів на проведення ремонтно-будівельних робіт на об'єктах зеленого господарства;

контролю за дотриманням будівельними організаціями правил охорони зелених насаджень та обсягів озеленувальних робіт;

участі в комісіях з приймання в експлуатацію нових та капітально відремонтованих об'єктів зеленого господарства;

складання зведених місцевих (районних) поточних і перспективних планів в розрізі усіх підприємств з питань створення нових, реконструкції існуючих зелених насаджень, їх капітального ремонту та утримання;

підготовки зведених звітів з питань створення та утримання зелених насаджень, форми яких затверджуються Мінстатом або Держжитлокомунгоспом за погодженням з Мінстатом України;

контролю за веденням та складанням статистичної звітності щодо створення та утримання зелених насаджень (додаток N 1);

надання підприємствам, установам, організаціям, а також приватним особам методичної, технічної та консультативної допомоги з питань утримання та охорони зелених насаджень;

перевірки фактів за листами та скаргами громадян з питань утримання та охорони зелених насаджень;

роботи з громадськими організаціями.

2.7. У невеликих населених пунктах функції управління зеленим господарством можуть бути покладені на відповідні відділи або на окремих спеціалістів відділів органів державної виконавчої влади.

2.8. Роботи з утримання, капітального та поточного ремонту об'єктів зеленого господарства повинні проводитись спеціалізованими підприємствами зеленого господарства, благоустрою, дорожньо-експлуатаційного господарства, спеціальними підрозділами виробничих управлінь житлово-комунального господарства, комбінатів комунальних підприємств, комбінатів (трестів) благоустрою та житлово-експлуатаційних організацій, а також відповідними підрозділами інших міністерств та відомств.

2.9. Підприємства, зазначені в п. 2.8, можуть здійснювати догляд за зеленими насадженнями за договорами з іншими підприємствами, установами, організаціями з оплатою витрат на обслуговування.

2.10. Державний контроль за станом експлуатації та утримання всіх видів зелених насаджень здійснюється Радами народних депутатів, їх виконавчими та розпорядчими органами, Міністерством охорони навколишнього природного середовища і його органами на місцях та іншими спеціально уповноваженими на те органами.

III. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО КОРИСТУВАННЯ ЗЕЛЕНИМИ НАСАДЖЕННЯМИ ТА ЇХ ЗБЕРЕЖЕННЯ

3.1. Порядок користування та вилучення земель визначається Земельним кодексом України.

3.2. Відповідальність за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними покладається:

щодо насаджень, які відносяться до комунальної власності, - на місцеві Ради народних депутатів, їх виконавчі чи спеціально уповноважені ними органи, при інших формах власності - на землевласників і землекористувачів;

на вулицях перед будівлями до проїжджої частини, всередині квартальних насаджень та садів мікрорайонів - на власників (орендарів) житлових, громадських і промислових будівель та споруд, а також на власників будівель побуту, торгівлі, освіти, охорони здоров'я, які розташовані у житлових районах;

на територіях підприємств, а також на прилеглих до них ділянках і санітарно-захисних зонах - на ці підприємства;

на територіях зелених насаджень, відведених під будівництво, з дня початку робіт - на керівників організацій, котрим відведені земельні ділянки, або керівників будівельних організацій;

на пустирях, берегах водоймищ та річок - на керівників прилеглих підприємств за рішенням місцевих органів державної виконавчої влади;

на приватних садибах і прилеглих ділянках - на їх власників.

3.3. До обов'язків власників і користувачів міських зелених насаджень входить:

забезпечення збереження насаджень, квітників, газонів, доріжок і обладнання та належний догляд за ними відповідно до цих Правил;

вжиття протягом року необхідних заходів щодо боротьби із шкідниками та хворобами зелених насаджень, лікування;

видалення сухостійких дерев та чагарників, вирізування сухих і поламаних гілок своїми силами або за договорами із спеціалізованими підприємствами та організаціями відповідно до п. 2.8 цих Правил;

заміна у повному обсязі засохлих та пошкоджених, а також садіння нових дерев і кущів.

3.4. Власники зелених насаджень зобов'язані мати паспорти на кожен об'єкт зеленого господарства, в які щорічно за станом на 1 листопада записувати усі поточні зміни, що відбулися (приріст та ліквідація озеленених ділянок, посадка та зменшення кількості дерев, чагарників та інше).

3.5. Керівники підприємств, які на своєму балансі мають парки, лісопарки, зобов'язані забезпечити охорону і захист диких звірів та птахів, а також проведення біотехнічних заходів для створення оптимальних умов їх мешкання та розмноження.

3.6. На території зелених насаджень забороняється:

складувати будь-які матеріали;

влаштовувати звалища сміття, забруднених снігу та льоду;

використовувати роторні снігоочищувальні машини для викидання снігу на зелені насадження. Використання їх для прибирання озеленених вулиць та майданів допускається лише в умовах аварійних ситуацій у разі наявності спеціальних направляючих пристроїв, що зменшують пошкодження насаджень від попадання снігу;

посипати кухонною сіллю сніг та лід на тротуарах;

обладнувати стоянки автомашин, мотоциклів, велосипедів та інших транспортних засобів (якщо це призводить до пошкодження зелених насаджень, квітників та газонів);

будь-яке будівництво, у тому числі і павільйонів для торгівлі, розміщення малих форм архітектури без погодження (рішення) місцевих органів державної виконавчої влади;

використовувати малі форми архітектури не за призначенням;

влаштовувати зупинки пасажирського транспорту на газонах, біля дерев та живоплотів (без погодження з органами, що здійснюють контроль відповідно до п. 2.10 цих Правил);

ходити та влаштовувати ігри на газонах, кататися на ковзанах, санчатах, за винятком місць, спеціально для цього відведених і обладнаних;

випалювати суху рослинність, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки;

підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, вірьовки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електропроводи, електрогирлянди з лампочок та інші предмети, якщо вони можуть пошкодити дерево;

добувати з дерев сік, смолу, робити надрізи, написи, наносити механічні пошкодження;

рвати квіти і ламати дерева та чагарники;

знищувати мурашники, ловити птахів і звірів та стріляти у них;

складувати неокорену і непротруєну від шкідників та хвороб деревину в період з 15 квітня до 15 вересня;

засмічувати і засипати водоймища або влаштовувати на них загати.

IV. КОНТРОЛЬ ЗА ОХОРОНОЮ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТ ТА ІНШИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ УКРАЇНИ

4.1. Охорона зелених насаджень міст та інших населених пунктів включає систему правових, організаційних, економічних та інших заходів, спрямованих на їх раціональне використання з урахуванням призначення (природоохоронне, рекреаційне, історико-культурне тощо).

4.2. Державний контроль у галузі охорони міських зелених насаджень здійснюється Радами народних депутатів та їх виконавчими і розпорядчими органами, Міністерством охорони навколишнього природного середовища, його органами на місцях та іншими спеціально уповноваженими органами.

4.3. Громадський контроль за охороною міських зелених насаджень здійснюється згідно з Положенням, яке затверджується Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

4.4. Контроль за охороною лісів у межах міської (селищної) смуги, які віднесені до держлісфонду, здійснюється в порядку, передбаченому Лісовим кодексом України.

4.5. До компетенції місцевих органів Міністерства охорони навколишнього природного середовища відноситься:

державний контроль за станом охорони, утримання і використання зелених насаджень, вжиття заходів щодо розвитку зеленого господарства;

погодження матеріалів для отримання дозволу на виділення земельних озелених ділянок під нове будівництво, ремонт будівель і споруд відповідно до вимог земельного законодавства;

погодження матеріалів для отримання дозволу на вирубку дерев, пов'язану з доглядом за зеленими насадженнями, відведенням ділянок під нове будівництво, реконструкцію тощо;

подання позовів про відшкодування збитків і втрат, заподіяних знищенням та пошкодженням зелених насаджень;

контроль за дотриманням будівельними організаціями цих Правил і умов погодження під час відведення земельних ділянок;

вибіркова перевірка зведених статистичних звітів підприємств щодо створення нових та утримання існуючих зелених насаджень;

контроль за веденням обліку площ зелених насаджень;

вирішення інших питань у галузі охорони, утримання і використання зелених насаджень, віднесених до компетенції органів Мінприроди України відповідно до Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" та інших актів законодавства.

4.6. Знесення та пересадка дерев, чагарників, газонів, квітників може здійснюватись лише у разі наявності спеціального дозволу (ордера). Ордер видається на підставі акта обстеження зелених насаджень, погодженого з місцевими органами Мінприроди України, і рішення місцевого органу державної виконавчої влади (додатки NN 2, 3).

V. ФІНАНСУВАННЯ УТРИМАННЯ ТА РЕМОНТУ ОБ'ЄКТІВ ЗЕЛЕНОГО ГОСПОДАРСТВА

5.1. Джерелами фінансування робіт з утримання та поточного ремонту об'єктів зеленого будівництва є місцевий бюджет, місцеві позабюджетні фонди охорони навколишнього природного середовища, а також кошти підприємств, які укладають договори на упорядкування прилеглих територій.

5.2. Кошти на виконання робіт з інвентаризації зелених насаджень та технічної паспортизації виділяються з асигнувань на утримання об'єктів благоустрою.

5.3. Джерелами фінансування капітального ремонту об'єктів зеленого господарства (благоустрою) є:

спеціальні асигнування, які виділяються з місцевого бюджету на благоустрій за планом фінансування капітального ремонту;

кошти організацій, що виконують знесення об'єктів та елементів благоустрою, пересадження зелених насаджень;

кошти підприємств, що виділяються на капітальний ремонт основних засобів і упорядкування територій на договірних засадах з підприємствами зеленого будівництва або господарським способом;

кошти, що витрачаються підприємствами за участю на паях у порядку централізації асигнувань на капітальний ремонт основних засобів і упорядкування територій, на договірних засадах з підприємствами зеленого господарства або господарським способом;

кошти, які надходять від реалізації деревини, одержаної під час проведення вирубки дерев, що підлягали знесенню.

5.4. Виділення асигнувань підприємствами на капітальний ремонт зелених насаджень здійснюється відповідно до Законів України "Про підприємства в Україні" і "Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування".

5.5. У разі виявлення протягом року додаткових джерел фінансування ремонту і утримання об'єктів благоустрою за рахунок внутрішніх ресурсів витрати на ці роботи можуть бути збільшені за рішенням місцевих органів державної виконавчої влади.

5.6. У межах річних асигнувань можуть передбачатися резервні кошти для виконання незапланованих робіт, які від загальної суми асигнувань повинні складати не більше:

10 відсотків - під час поточного ремонту та утримання об'єктів зеленого господарства;

15 відсотків - під час капітального ремонту.

Резервні кошти витрачаються тільки з дозволу місцевих органів державної виконавчої влади.

5.7. Відрахування коштів на технічне оснащення спеціалізованих ремонтно-будівельних та експлуатаційних організацій проводиться у розмірах, узгоджених

між замовником і підрядчиком.

5.8. Потреба в асигнуванні робіт з утримання та поточного ремонту об'єктів зеленого господарства, а також капітального ремонту визначається власниками за кошторисами затверджених проектів або за розцінковими описами основних робіт.

5.9. Роботи з утримання та ремонту міських об'єктів зеленого господарства фінансуються на підставі затверджених місцевим органом державної виконавчої влади за поданням міського (районного) управління (відділу) житлово-комунального господарства відповідних річних планів у межах встановлених асигнувань.

VI. УТРИМАННЯ ОБ'ЄКТІВ ЗЕЛЕНОГО ГОСПОДАРСТВА

6.1. Утримання міських зелених насаджень - це продовження робіт із зеленого будівництва і формування ландшафтно-декоративного вигляду об'єкта.

6.2. Виробничий процес утримання об'єктів зеленого господарства включає: догляд за деревами і чагарниками, за газонами, квітниками, садовими доріжками, за садовим обладнанням, інвентаризацію зелених насаджень, охорону зелених насаджень від шкідників та хвороб, охорону природної фауни.

6.3. Догляд за деревами і чагарниками.

6.3.1. Догляд за деревами і чагарниками здійснюється протягом усього року і включає: підживлення, полив, обрізування крон дерев і кущів, вирізування сухих суків і гілок, знешкодження омели, обробку отрутохімікатами, утеплення кореневої системи, штикування ґрунту в ямах, розкриття і розв'язування кущів неморозостійких порід, стрижку живоплотів.

6.3.2. Полив в умовах міст та інших населених пунктів є однією з важливих умов нормального росту та розвитку більшості декоративних рослин протягом усього періоду вегетації. Полив повинен забезпечувати постійну оптимальну вологість ґрунту - 60 % від повної вологості в кореневозаселеному шарі на глибині до 60 - 70 см. Під час проектування об'єктів зеленого будівництва необхідно передбачати влаштування спеціальних поливальних водопроводів.

6.3.3. Норми поливу залежать від кліматичних і погодних умов, механічного складу ґрунту та його вологості, ступеня вологолюбності і посухостійкості порід дерев, глибини та ширини залягання кореневих систем. У середньому поливання дерев належить проводити з розрахунку 30 - 50 л на 1 кв. м пристовбурної площі на ґрунтах легкого механічного складу (супіщаних і штучних насипів без утримання органічних речовин) і 50 - 60 л на ґрунтах важкого механічного складу (окультурених глинистих і суглинкових з великим вмістом торфу тощо).

6.3.4. Термін і кратність поливу залежать від часу посадки, фази розвитку дерев і кліматичних та погодних умов. Молоді дерева віком до 15 років у суху і жарку погоду належить поливати до 15 раз за вегетаційний період. Для доросліших рослин

кратність поливу знижується до 4 - 6 раз, кількість поливань на масивах може бути знижена до 4 - 2 раз за сезон.

6.3.5. Полив на вулицях дерев, що висаджені в лунки і мають пристовбурні ґрати, здійснюється після зняття ґрат. По закінченню поливання і засипання лунок ґрати ставляться на попереднє місце.

6.3.6. Полив дерев, висаджених у смугу газону, здійснюють по всій площі проекції крони або в лунки, які після поливання необхідно розпушувати на глибину 2 - 3 см, щоб уникнути появи кірки і запобігти проростанню бур'янів.

6.3.7. Для скверів, садів та парків, де деревні та чагарникові породи ростуть групами або окремо на газоні, найприйнятнішим способом є суцільний полив зелених насаджень за допомогою дощувальних установок.

6.3.8. Крони рослин доцільно обмивати препаратами мийних засобів: зеленим милом, сульфатом "Універсал" або будь-яким пральним порошком, який не містить відбілювальних компонентів.

6.3.9. Освіжувальні поливи проводяться до повного змочування листя і хвої ранком (не пізніше 8 - 9 години) або ввечері (після 18 - 19 години) - в міру їх забруднення в період вегетації. Кратність обробітку може варіювати залежно від наявності пилу і кіптяви на листях, хвої і пагонах крони.

6.3.10. У насадженнях поблизу магістральних вулиць, площ з інтенсивним рухом міського транспорту, біля промислових підприємств, які забруднюють повітря, обмивання рослин проводиться 3 - 5 разів за сезон, а у тих, що віддалені від джерел забруднення, - 2 - 4 рази. Хвою доцільно обмивати зразу після танення снігу, а листя - літом в міру забруднення.

Дощування і обмивання крон доцільно проводити 0,2 - 0,5 %-ними розчинами основних мінеральних добрив для позакореневого підживлення рослин (2 - 5 г солей на 1 л розчину).

6.3.11. Мінеральні підживлення необхідно проводити 2 - 3 рази за вегетаційний період:

перший раз - весною, в період розкриття брунькових лусок та вегетаційного росту пагонів;

другий - в період повного розпускання листя;

третій - восени, в період листопаду з кінця серпня до другої декади грудня.

Мінеральні добрива при корневих підживленнях вносяться шляхом поверхневого розкидання, осередковим способом у свердловину глибиною 25 - 35 см діаметром 4

- 5 см, по 3 - 5 шт. на 1 кв. м пристовбурної лунки або у вигляді рідких мінеральних підживлень.

6.3.12. Сухі підживлення належить проводити після дощу або поливу у вигляді суміші: 1 вагова частина аміачної селітри, 3 частини суперфосфату, 1 частина калійної солі. Суміш мінеральних добрив розсіюють навколо рослини, відступаючи від стовбура у молодих дерев на 0,3 - 0,5 м, у дорослих - на 0,5 - 1 м, у чагарників - 0,3 м від кореневої шийки. Після сухого підживлення необхідно провести сильний полив насаджень. Оптимальна норма внесення добрив під час другого підживлення становить 35 - 40 г на 1 кв. м лунки.

6.3.13. Найефективніші рідкі мінеральні підживлення проводять із розрахунку 30 - 50 л для одного дерева в містах лісової зони і 50 - 75 л/кв. м - у степовій. Для чагарників рекомендується норма 10 - 15 л/кв. м поливальної площі. У процесі догляду за чагарниками мінеральні солі бажано вносити в рідкому вигляді з розрахунку: азот - 5 - 7 г діючої речовини на 1 квадратний метр два рази за період вегетації (перший раз - у період формування листяного апарату, другий - у період бутонізації чагарників), фосфорні - у такій же кількості один раз протягом двох періодів вегетації. Калій - по 6 - 8 грам діючої речовини на 1 квадратний метр щороку.

6.3.14. Рідкі органічні добрива (настої) вносяться після дощу або поливу в заздалегідь розпушений ґрунт. Настій коров'ячого гною розводиться у співвідношенні 1:5, пташиного посліду 1:15. Після підживлення поверхню ґрунту необхідно розпушити.

6.3.15. Рідкі добрива доцільно вносити безпосередньо в зону залягання основної маси коріння за допомогою системи гідробурів, змонтованих на поливомийних машинах типу ПОМ-10, ПМ-130 або гідроімпульсних типу "Крона".

6.3.16. Підживлення насаджень органічними добривами проводять 1 раз у 2 - 3 роки способом внесення до 40 т/га (4 кг на 1 кв. м) компостів, гною, торфу з рівномірним розподілом по пристовбурній лунці, що відповідає 1 - 1,5 розмірам крони, відступивши від кореневої шийки дерева або куща. Після такого підживлення землю в лунці перекопують на глибину до 10 см.

6.3.17. Для усунення негативного впливу ущільнення ґрунту і ефективного підживлення дерев проводять дренажу пристовбурних лунок. Для цього навколо стовбура на відстані 60 - 80 см робиться 5 - 8 свердловин діаметром 7 - 12 см на глибину 50 - 80 см. Свердловини заповнюються компостом, перегноем або деревною тирсою в суміші з торфом і мінеральними добривами. Дренажу, яке сприяє активізації росту кореневої системи, проводиться восени через 3 - 5 років.

6.3.18. Для мульчування ґрунту застосовуються торф, компост, перегній і тирса. Товщина мульчі 3 - 4 см. Мульчування проводиться весною або на початку літа після встановлення в ґрунті нормального режиму вологості.

6.3.19. На вулицях і транспортних магістралях, зимове прибирання яких здійснюється із застосуванням хлоридів, що спричинює значне накопичення хлору в ґрунті (0,1 %), на листях рослин з'являються "крайові опіки". Щоб уникнути цього, необхідно в кінці травня - на початку червня провести водяну меліорацію ґрунту: промивання водою один раз у 2 - 3 роки за умови проведення постійних поливань. Норми витрати води при цьому становлять: для супіщаних ґрунтів 100 - 110 л/кв. м пристовбурної лунки, для суглинкових - 120 - 160 л/кв. м.

6.3.20. Для запобігання повторного внесення хлору в ґрунт з обпалим листям необхідно прибирати його та вивозити з об'єктів озеленення.

6.3.21. Для запобігання попадання сміття і хлоридів з талих вод і відведення їх у зливостоки на тротуарах по периметру лунки слід влаштовувати обмежувальні бортики.

6.3.22. Для боротьби з бур'янами застосовуються два способи: механічний (сапання, скошування) і хімічний (із застосуванням гербіцидів).

Враховуючи неглибокий розвиток кореневої системи більшості дерев та чагарників, глибина розпушування не повинна перевищувати 5 - 10 см у дерев і 3 - 5 у чагарників.

6.3.23. Поверхня оброблювальної пристовбурної лунки навколо дерев повинна бути рівна площі проекції крони, навколо чагарників - віддалена від основи пагона на відстань 0,3 - 0,5 м.

6.3.24. Пристовбурні лунки (1,5 x 1,5 м) дерев і чагарників на вулицях, бульварах слід утримувати без бур'янів в розпушеному стані, але при достатньому живленні і водному режимі в них можуть висіватися газонні трави або висаджуватися квіти. На зупинках громадського транспорту, в місцях інтенсивного руху на лунках бажано застосовувати декоративні ґрати, а також улаштовувати огорожі з лавами для короткочасного відпочинку громадян. В парках і скверах при достатньому живленні і водному режимі розпушувати пристовбурні лунки та підгортати дерева на зиму недоцільно (крім утеплення теплолюбивих рослин).

6.3.25. Теплолюбиві рослини, які можуть вимерзнути зимою, необхідно утеплювати. При груповій посадці утепленню підлягає вся площа, яку займає група. Утеплення проводять після перших заморозків. Для кращого утеплення, особливо в посадках на вулицях, зверху утеплювального шару треба насипати 30 - 50 см розпушеного снігу.

6.3.26. Для утеплення стовбурів і крони застосовується повсть, солома та інші матеріали. Солом'яними джгутами обгортаються стовбури та скелетні гілки крони.

6.3.27. Побілка стовбурів декоративних дерев у парках, скверах, на бульварах та вулицях забороняється. Виняток становлять окремі ділянки та об'єкти, до яких

ставляться підвищені санітарні та інші спеціальні вимоги (громадські туалети, місця для збирання сміття та побутових відходів, підприємства із специфічним виробничим процесом та інше).

6.3.28. Одним із основних заходів догляду за надземною частиною дерев та чагарників у міських насадженнях є обрізування крони.

Обрізування крони дерев та чагарників - це вирізування сухих, пошкоджених гілок і сучків, які знижують декоративну цінність рослин і сприяють утворенню дупел; проріджування крони, збереження наданих їй раніше форми і розмірів, зменшення об'єму та омолодження.

6.3.29. Розрізняють три види обрізування - формувальне, санітарне і омолоджувальне.

6.3.30. Формувальне обрізування застосовується для дерев у рядових і алейних посадках, а також для рослин з асиметричною рідкою кроною для збереження природної або штучної геометричної форми рослин (кулястої, кубічної, конусоподібної, колоноподібної) та рівномірного розташування скелетних гілок.

6.3.31. Періодичність проведення формувального обрізування може коливатися залежно від швидкості росту пагонів: у порід, що швидко ростуть (тополя, клен ясенolistяний, ясен пухнастий), - щорічно; у тих, що повільно ростуть (липа, в'яз, дуб), - один раз у 2 - 4 роки. Під час обрізування деревних порід обмежуються в основному вкороченням однолітніх приростів і тільки окремі гілки обрізують до дво-трилітньої деревини. Формувальне обрізування слід проводити ранньою весною до розпускання бруньок, перед початком вегетації (кінець лютого - квітень).

6.3.32. Санітарне обрізування крони - це вирізування старих, хворих, усихаючих і пошкоджених гілок, а також тих, що направлені всередину крони або зближені одна з одною; із двох зближених гілок треба вирізати слабкішу. Вирізуванню підлягають також пагони, які відходять від центрального стовбура вгору під гострим кутом або вертикально, щоб уникнути їх обламування і утворення ран на стовбурі.

6.3.33. З метою підвищення життєздатності ослаблених дерев водночас з обрізуванням крони проводиться омолодження крони та кореневої системи. Омолодження крони дерев проводять у тому разі, коли дерева майже зовсім перестають давати щорічний приріст або в них спостерігається усихання вершини і кінців пагонів. При цьому на скелетних сучках з'являються так звані "вовчки". Омолоджувати дерева слід до зони появи нових молодих пагонів.

6.3.34. У процесі догляду за чагарниками, як і за деревами, застосовують три види обрізування: формувальне, санітарне і омолоджувальне.

Мета формувального обрізування - створення декоративної штучної форми чагарників, підтримування заданої форми і розмірів живоплоту, прискорення росту

бокових пагонів і збільшення густоти крони.

Формування одиноких чагарників і живоплоту слід починати з першого року посадки.

6.3.35. Санітарне обрізування чагарників проводиться з метою зрізування хворих, сухих та пошкоджених гілок щорічно протягом усього вегетаційного періоду.

6.4. Догляд за газонами.

6.4.1. Догляд за газонами полягає у розпушенні і розкиданні снігу, прочісуванні газону граблями, весняному та літньому підживленні, поливі, прополюванні, косінні трави, збиранні сміття та обпалого листя.

6.4.2. Ранньою весною після танення снігу і підсихання ґрунту на газонах необхідно провести інтенсивне прочісування трав'яного покриву гострими граблями або спеціальними металевими щітками у двох напрямках, зібрати накопичене на газоні обпале листя, зруйнувати ґрунтову кірку.

На звичайних газонах листя слід згрібати тільки вздовж магістралей і паркових доріг з інтенсивним рухом шириною 10 - 25 м залежно від значущості об'єктів. На решті газонів згрібати і вивозити листя забороняється, тому що це призводить до винесення органічних добрив, збіднення ґрунту, недоцільних трудових і матеріальних витрат. Спалювати листя категорично забороняється.

6.4.3. Під час догляду за газонами мінеральні добрива можна вносити як у сухому, так і в рідкому стані.

6.4.4. Одним із заходів догляду за газонами є землювання, яке стимулює кущіння злаків, поліпшує вологозабезпеченість молодих пагонів і загальну родючість ґрунту.

Землювання - це рівномірне поверхневе покриття газонів сумішшю добре переплітих органічних добрив, рослинної землі і грубозернистого піску. Воно проводиться 1 раз у 3 - 5 років весною, на початку літа (в період кущіння злаків) або восени після скошування.

6.4.5. Для підвищення довголіття газони необхідно піддавати аерації (проколювання або прорізування дернини) на глибину до 10 см.

6.4.6. Для підтримки декоративного стану газонного покриття і забезпечення нормального відростання травостою після скошування необхідно проводити регулярні поливи, зберігаючи ґрунт коренепроникаючого шару (на глибині 15 - 20 см) у вологому стані. Оптимальна вологість ґрунту під дерновотвірними злаками - 70 - 75 % повної польової вологоємності даного ґрунту.

6.4.7. Кратність поливів залежить від ґрунтово-кліматичної зони, в якій розташовано населений пункт. У середньому загальна кількість поливів за вегетаційний період

звичайних газонів становить 16 разів, партерних - 30.

Найбільший ефект досягається у разі поливання у вечірні години відразу після скошення газонів з відкритих водоймищ за допомогою технічних водогонів.

Відповідно до біологічних вимог на легких піщаних ґрунтах у засушливий період полив достатньо проводити через кожні 3 дні при нормі 20 - 30 л/кв. м; на глинистих - 1 раз у 7 - 10 днів при нормі 35 - 40 л/кв. м. На загазованих і запилених вулицях, бульварах і набережних з інтенсивним рухом транспорту і пішоходів для поливання необхідно застосовувати дощувальні насадки з дрібним розпилом, який дозволяє очищувати і зволожувати повітря та скоротити витрати води.

6.4.8. Партерні газони скошують через 10 днів з висотою травостою 6 - 10 см. Висота травостою, що залишається, - 3 - 5 см. Кожне подальше скошування здійснюється в напрямку попереднього.

6.4.9. Звичайні газони на центральних ділянках садів, скверів та бульварів слід скошувати, як тільки травостій досягне висоти 8 - 10 см, 10 - 14 разів за сезон. Висота травостою, що залишається, - 4 - 5 см.

6.4.10. Лугові газони в парках і лісопарках, які створюються на базі місцевої лугової рослинності з представників природної флори (конюшина біла і рожева, люцерна тощо), ціняться за мальовничість різноманітних квітучих трав. Тому їх скошують тільки після першого квітування лугових трав. Висота травостою, що залишається, повинна бути не меншою за 6 - 8 см. Для таких газонів достатньо лише двох - п'яти скошувань за період вегетації.

Останній раз газони скошують приблизно за місяць до настання морозів з тим, щоб трава встигла зміцніти і накопичити достатньо поживних речовин. Зрізану траву необхідно обов'язково прибирати з поверхні газону, інакше під утвореними під час косіння валками дернина випріє і з'являться бурі плями.

Систематичне скошування травостою призводить до великого виносу поживних речовин з ґрунту і виснаження самих рослин, внаслідок чого газон потребує регулярних інтенсивних підживлень.

6.4.11. Знищення бур'янів на газоні досягається, крім скошування, за допомогою прополювання. На молодих газонах, які ще не зміцніли, проводиться ручне прополювання. Дуже важливо забезпечити вчасне прополювання бур'янів у весняний період до їх цвітіння та штучного запліднення.

6.4.12. У ході боротьби з бур'янами найефективнішими профілактичними заходами є знищення бур'янів на ділянках під час обробки ґрунту і ретельне очищення насінневого матеріалу.

6.4.13. Хімічне прополювання здійснюється за допомогою гербіцидів вибіркової дії.

6.5. Догляд за квітниками.

6.5.1. Догляд за квітниками полягає у влаштуванні квітників із однолітників з усіма видами супутніх робіт (поливання, прополювання, розпушення ґрунту, прищипка і видалення суцвітів, що відцвіли, прибирання стебел з квітників, штикування на зиму, захист від хвороб і шкідників, стрижка килимових рослин, розкриття багаторічних квітів з прибиранням сміття, підживлення, підв'язування рослин та укриття їх на зиму).

6.5.2. Поливання квітників повинно проводитися рівномірно з таким розрахунком, щоб земля зволожувалася на глибину залягання коріння. Розсаду квітів поливають щоденно, краще вранці або увечері, доти, доки вона не приживеться. Частих поверхневих поливань слід уникати.

За вегетаційний період за нормальних погодних умов в середньому повинно бути проведено 20 - 30 поливів, у південних районах - 30 - 40. Квітники з килимових рослин поливають частіше, до 40 - 50 разів за сезон. У суху і жарку погоду ввечері між поливами рекомендується проводити освіжувальне обприскування рослин, щоб змити пил з листя, знизити температуру і підвищити вологість повітря між рослинами та поблизу них.

6.5.3. Розпушування ґрунту із одночасним знищенням бур'янів проводиться в міру ущільнення ґрунту. На квітниках з багатолітників перше розпушування виконується ранньою весною, як тільки просохне верхній шар ґрунту. Подальші розпушування необхідно проводити до змикання рослин, в міру ущільнення поверхні ґрунту та проростання бур'янів.

Глибина розпушування визначається характером розміщення коренів і органів відновлення квіткових рослин. Ґрунт під рослинами з поверхневим розміщенням живильних коренів рекомендується розпушувати на глибину не більше 3 - 5 см.

6.5.4. Ґрунт під рослинами, які мають повзучі і слабкі надземні пагони, потребує дуже обережного розпушування, яке слід проводити тільки біля зімкнутих груп.

6.5.5. Якщо рослини мають горизонтальні кореневища, в яких органи відновлення розвиваються у верхньому шарі ґрунту, то його слід розпушувати на глибину 2 - 3 см.

6.5.6. Ґрунт, на якому ростуть багатолітники з наростаючим угору кореневищем, слід розпушувати особливо обережно - не глибше 3 см і на відстані не менш 10 см від куща. При догляді за цими рослинами рекомендується підсипати родючий ґрунт, компост або торф між кущами шаром 4 - 5 см.

6.5.7. Декоративно-листяні та килимові рослини для збереження чіткості малюнку стрижуть в міру необхідності.

6.5.8. Для поліпшення умов росту всіх багатолітників підсипається органічне добриво (мульчують ґрунт). Особливо важливе значення мульчування має в районах посушливої зони з невеликою кількістю опадів за сезон, де вирощування багатолітників і літників без поливання неможливе.

Для мульчування використовується торф, краще торфо-гнійний, торфо-мінеральний або торфо-перегнійний компости.

У районах, де немає торфу, можна використовувати компости з напіврозкладеної соломи з гноєм, з обпалого листя і деревної тирси, піску. На нових квітниках достатній шар мульчуючого матеріалу - 2,5 - 3 см, на старих (4 - 5 років і більше) - 5 см. Строки мульчування - рання весна, до розвитку пагонів і листя, восени - після обрізування пагонів, що відцвіли. Повторне мульчування рекомендується проводити раз у 2 - 3 роки.

6.5.9. Добриво в ґрунт вноситься в основному перед посадкою рослин. На бідних ґрунтах вносять азотні (15 - 20 г/кв. м селітри) і калійні (10 - 12 г/кв. м калійної солі) добрива в сухому вигляді і зарівнюють розпушниками.

Багатолітники починають підживлювати з другого року після посадки. Весною необхідно вносити азотні добрива з розрахунку 20 - 30 г/кв. м під цибулинні і 10 - 15 г/кв. м під інші багатолітники. Весною азотні добрива можна замінити коров'яком (розбавлення 1:10) або курячим послідом (настій 1:20) при нормі 10 л/кв. м, фосфорні (50 - 60 г/кв. м) та калійні (20 - 30 г/кв. м) добрива рекомендується вносити восени або весною під час першого розпушування ґрунту.

Друге підживлення проводять азотом через 3 тижні після першого, по 20 - 30 г/кв. м. Третє - в період бутонізації або цвітіння мінеральним добривом у вигляді розчину: 10 г азотних, 30 фосфорних і 20 калійних добрив на 1 кв. м квітника.

Восени підживлення обов'язкові для всіх багатолітників: на 1 кв. м квітника повинно припадати 10 г азотних, 50 - 60 г фосфорних і 30 г калійних добрив. Дози добрив доцільно диференціювати залежно від біологічних особливостей рослин.

6.5.10. Догляд за надземною частиною передбачає ряд нескладних, але дуже важливих процесів, що забезпечують декоративність квітника. Ранньою весною квіти і суцвіття, які відцвіли, а також всі надломлені і засохлі пагони регулярно зрізують в міру їх появи або пожовтіння, не чекаючи відмирання.

6.5.11. Восени прибирання квітників проводять після перших приморозків, коли температура знижується до мінус 1 - 2 град.С. Квіти, які потрібно зберегти як маточники, забирають в холодні парники, підвали або оранжереї.

6.5.12. На зиму теплолюбиві рослини в квітниках утеплюють обпалим листям, ялиновим або сосновим лапником з листям і торфом товщиною від 5 до 20 см.

Перед цим зрізують всі пагони і листя на висоті 6 - 12 см від землі. Утеплення роблять після заморозків (не по талій землі).

6.5.13. Цибулинні та бульбоцибулинні квіткові рослини періодично викопують: нарциси - через 2 - 5 років; мускарі і шафран - через 5 - 6; тюльпани, гіацинти, гладіолуси - щорічно.

Тюльпани, нарциси і шафран викопують після цвітіння та пожовтіння листя, гладіолуси - восени.

6.6. Догляд за садовими доріжками та майданчиками.

6.6.1. Догляд за садовими доріжками і майданчиками включає такі види робіт: підмітання, збирання випадкового сміття, прибирання снігу, посипання піском, оброблювання покриттів франкійними та іншими протиожеледними матеріалами, коткування доріжок ранньої весни, видалення трави з узбіч, кюветів і водовідвідних каналів.

6.6.2. Підмітання доріжок і майданчиків проводиться ранком, поки в парках та скверах немає відвідувачів. Садові доріжки на об'єктах з підвищеною інтенсивністю пішохідного руху, а також в меморіальних, історичних та інших місцях підмітаються, у разі необхідності миються щоденно за встановленим режимом. Крім цього, проводиться збирання випадкового сміття, залежно від ступеня і періодичності забруднення.

Доріжки на об'єктах з невисокою інтенсивністю експлуатації підмітаються в міру необхідності для підтримання чистоти.

6.6.3. Щебеневі доріжки та майданчики в літній сезон необхідно поливати, а асфальтовані мити водою, особливо в жарку суху погоду. Поливання проводиться після підмітання. Кількість поливань визначається погодними умовами та інтенсивністю експлуатації. Застоювання води на ґрунтових, щебеневих доріжках та майданчиках не допускається.

6.6.4. Взимку садові доріжки та майданчики слід посипати піском або іншими протиковзкими матеріалами.

6.6.5. На доріжках і садово-паркових майданчиках сніг необхідно згрібати розпушеним до злежування. На доріжках з інтенсивним рухом сніг згрібається після кожного снігопаду, на ґрунтових - в міру необхідності, а потім вивозиться або складається обабіч доріжок на території зелених насаджень.

6.6.6. Щебеневі та ґрунтові доріжки необхідно профілювати та утрамбовувати котком до 10 разів за рік залежно від інтенсивності використання і ґрунтово-кліматичних умов.

6.6.7. Дернові краї доріжок, які облицьовані бортовим камінням, обрізують два рази за сезон - весною і восени відповідно до профілю доріжки або майданчика на прямолінійних ділянках - обов'язково під шнур. Обрізану дернину використовують для компостів.

6.6.8. Грунтові доріжки повинні бути очищені від бур'янів. У ландшафтних парках і зонах тихого відпочинку на ґрунтових доріжках дозволяється травостій із злакових трав або ґрунтопокривних рослин.

6.7. Догляд за садовим обладнанням.

6.7.1. Догляд за садовими диванами і лавками включає їх миття, очищення від пилу і снігу, поточний ремонт.

6.7.2. Дивани і лавки мють водою з милом або розчинами мийних засобів за допомогою щітки чи ганчірки з подальшим протиранням. Залежно від інтенсивності експлуатації миття проводиться 1 - 3 рази за сезон.

6.7.3. Прибирання пилу здійснюється шляхом двократного протирання (спочатку мокрою ганчіркою, а потім сухою) 10 - 30 разів за сезон залежно від ступеня експлуатації.

6.7.4. Прибирання снігу проводиться шляхом обмітання садових диванів і лавок з подальшим протиранням сухою ганчіркою. Сніг, який щойно випав, необхідно згрібати залежно від інтенсивності експлуатації і погодних умов.

6.7.5. Догляд за садовими урнами включає: вигрібання сміття, снігу, прибирання бруду, миття, фарбування. Кратність догляду визначається залежно від інтенсивності експлуатації.

6.7.6. Поливальні пристрої повинні бути в справному стані, регулярно оглядатися і ремонтуватися.

Літні поверхневу і заглиблену поливальні мережі водопроводу необхідно щорічно восени, до настання заморозків, звільнити від води, відключити від джерел, продути стисненим повітрям і законсервувати на зиму шляхом змащування нарізних з'єднань.

6.8. Пункт 6.8 втратив чинність

(згідно з наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 р. N 226)

6.9. Захист та охорона міських зелених насаджень від шкідників і хвороб.

6.9.1. Захист та охорона міських зелених насаджень повинна проводитись протягом усього періоду їх створення та експлуатації.

6.9.2. Для виконання або прогнозування розвитку шкідників та хвороб зелені насадження обстежуються 3 - 5 разів за вегетаційний період.

6.9.3. Перелік засобів захисту рослин, стимуляторів їх росту, мінеральних добрив та інших речовин і препаратів, застосування яких дозволяється в народному господарстві, а також способи, умови їх застосування затверджуються Міністерством охорони здоров'я України і Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

6.9.4. Для захисту міських зелених насаджень від шкідників та хвороб застосовуються такі основні методи: агротехнічні, хімічні, біологічні, біофізичні і механічні, інтегровані.

6.9.5. Агротехнічні методи боротьби проводяться з метою підвищення стійкості насаджень і створення несприятливих умов для розвитку і поширення шкідників та хвороб протягом усього періоду створення і експлуатації насаджень.

6.9.6. Хімічні методи боротьби проводяться із застосуванням хімічних препаратів проти шкідників і збудників хвороб зелених насаджень. Обробка рослин хімічними препаратами здійснюється згідно з інструкціями щодо їх застосування.

6.9.7. Біологічний метод боротьби з шкідниками і збудниками хвороб дерев базується на принципі антагоністичних взаємовідносин між окремими групами живих організмів і здійснюється шляхом використання комахоїдних птахів і звірів, хижих і паразитуючих комах, збудників хвороб комах та інших антагоністичних мікроорганізмів.

6.9.8. Біофізичні і механічні методи боротьби включають різноманітні засоби знищення комах за допомогою фізичних і механічних пристосувань (використання приманок, перешкод, світлових пасток тощо).

6.9.9. Інтегрований метод - це поєднання хімічних і біологічних методів боротьби з шкідливими комахами, застосування хімічних методів у поєднанні з біопрепаратами-атрактантами, підбір найбільш ефективних способів і засобів боротьби, які б найменш згубно діяли на корисні організми і впливали на навколишнє середовище.

Інтегрований метод боротьби передбачає використання активних засобів захисту зелених насаджень у поєднанні з природними регуляторами чисельності шкідників рослин.

6.9.10. Жоден із наведених вище методів не може бути ефективним сам по собі, тому для захисту окремих об'єктів зеленого господарства міст та інших населених пунктів необхідно розробити і використовувати систему заходів боротьби з шкідниками та хворобами зелених насаджень.

6.9.11. Для боротьби з омелою білою застосовується механічний метод - обрізування гілок з кущами омели, які не плодоносять, на 5 - 7 см, а з плодоносними - не менше 15 - 20 см нижче місця прикріплення її до гілок.

З хімічних методів боротьби добре себе зарекомендували обприскування рано навесні та пізно восени молодих рослин омели 2 %-ним розчином ДІНОКУ або 2,5 %-ним розчином нітрофену. Знищення великих кущів іншими концентраціями цих гербіцидів та іншими препаратами ефекту не дає.

Одним з найважливіших господарських заходів боротьби з омелою може бути постійна заміна уражених рослин невразливими або маловразливими. Введенням в культуру невразливих порід та вчасним обрізуванням кущів омели до початку плодоношення можна запобігти розмноженню і розповсюдженню її в міських зелених насадженнях.

VII. ПОТОЧНИЙ РЕМОНТ ОБ'ЄКТІВ ЗЕЛЕНОГО ГОСПОДАРСТВА

7.1. Поточний ремонт об'єктів зеленого господарства включає:

підсів газонів на майданчиках з відпадом до 25 %, посадку розсади однолітніх квіткових рослин, а також багатолітників замість тих, що відпали, у квітниках з усіма супровідними роботами;

заміну окремих засохлих та пошкоджених кущів і дерев з корчуванням їх пнів, знешкодження омели та лікування дупел.

До пошкоджених дерев слід віднести: дерева з механічними пошкодженнями; вражені стовбуровими шкідниками, кореневими і стовбуровими гнилями, сірянкою та іншими хворобами; буреломні, сніголомні та сніговальні дерева;

укріплення схилів дерном;

ремонт поливального водопроводу із заміною зношених труб (до 10 % загальної довжини водопроводу) і водопровідної арматури;

ремонт садово-паркового інвентаря, споруд, різноманітного обладнання майданчиків та малих архітектурних форм;

фарбування парканів, огорож, споруд, обладнання малих архітектурних форм;

дрібні штукатурні, теслярські та інші роботи на підпорних стінах, сходах тощо;

столярний, склярський та інші види дрібного ремонту парникових рам, стелажів, опалення теплиць;

виготовлення засклених рам теплиць і парканів та заміна ними окремих пошкоджених;

ремонт покриття проїжджої частини паркових доріг та алей, тротуарів, майданчиків, пішохідних та велосипедних доріжок з обсягами робіт, що не перевищують 20 % їх площі;

виправлення окремих бордюрних каменів і поребриків на ділянках загальною довжиною не більше 100 м або не більше 20 % від загальної довжини на об'єкті зеленого господарства (парку, скверу тощо);

усунення пошкоджень і заміна непридатних труб водостоків, лотків, дренажних штолень, водоприймальних та оглядових колодязів, а також водовипусків на окремих ділянках довжиною не більше 20 м за умови загального річного обсягу робіт не більше 20 % від загальної довжини водостічної системи.

7.2. Поточний ремонт газонів, спрямований на відновлення дернового покриву, провадиться на всіх місцях, пошкоджених в результаті витоптування і загибелі рослин, різними способами: сіянням трав, дернуванням тощо.

Перед сіянням трав необхідно скосити старий травостій, провести підживлення газону і розпушити ґрунт зубчастими боронами або граблями, а після посіву ділянку проборонувати, покоткувати і полити. Сіяти трави краще весною з розрахунку 30 - 60 % повної норми висіву залежно від ступеня зріджування травостою.

Провалини і западини дернини можна ліквідувати шляхом зняття дернини, підсипання під неї рослинної землі і наступного укладання знятого шару на попереднє місце.

7.3. Лугові газони слід періодично омолоджувати. Для цього травостій необхідно залишити без скошування до утворення насіння і розсіювання його по території природним шляхом, а потім старий травостій скосити і прибрати, а ділянку підживити, розпушити і полити.

7.4. Під час поточного ремонту квітників з багатолітників на місці рослин, що випали або застаріли чи потребують ділення куща, викопують ями, розмір яких залежить від виду і величини рослин (у середньому діаметр - 25 - 30 см, глибина - 30 см). В ямі рекомендується повністю замінити землю і внести до 1/3 об'єму органічних та мінеральних добрив з розрахунку 70 - 100 г/кв. м суперфосфату і 20 - 30 г/кв. м калійних добрив. Рослини необхідно підбирати відповідно до проекту квіткового оформлення ділянки. Висаджені рослини обов'язково поливають протягом декількох днів. У разі старіння кореневищних рослин, які розмножуються діленням куща, їх обережно викопують, вирізують гнилі або відмерлі частини, ділять кущ і кожен частину висаджують окремо як самостійну. Важливо дотримуватись строків поточного ремонту квітників з багатолітників: в кінці літа або рано восени, щоб рослини встигли укоренитися.

Якщо у квітниках із однолітників виявлено помітні за площею випадки рослин, на їх місце, після прибирання залишків і розпушування ґрунту, висаджують рослини того ж виду і протягом 5 - 7 днів постійно поливають.

7.5. Під час поточного ремонту щебених доріжок рекомендується очистити їх поверхню, зрізати і прибрати старий спеціальний шар до щебеню і розрівняти останній під рейку. Потім наноситься спеціальна суміш, яка після укладання змочується водою, розрівнюється і коткується за 3 проходи.

Після коткування товщина шару повинна становити 7 см.

7.6. Поточний ремонт ґрунтових доріжок передбачає: обрізування бортів (газонних), планування полотнища доріжки під шаблон із зрізуванням бугрів і засипанням заглиблень, змочування, присипання піском (шаром до 2 см) і коткування (до 3 проходів).

7.7. Поточний ремонт доріжок з плиткового покриття - це заміна зруйнованої плитки, прибирання трав'яного покриву, профілювання.

7.8. Дрібний поточний ремонт садово-паркового інвентаря, споруд дитячого обладнання, лавок включає підфарбування, закріплення відірваних дошок, підлокітників тощо і провадиться в міру потреби.

VIII. КАПІТАЛЬНИЙ РЕМОНТ ОБ'ЄКТІВ ЗЕЛЕНОГО ГОСПОДАРСТВА

8.1. До капітального ремонту об'єктів зеленого господарства належать роботи, спрямовані на підвищення експлуатаційних характеристик цих об'єктів, поліпшення якості озеленення та благоустрою шляхом заміни окремих елементів на більш сучасні конструкції, форми і матеріали.

8.2. Для капітального ремонту об'єкта обов'язково має бути розроблена проектна документація.

8.3. Капітальний ремонт об'єктів зеленого господарства, який бажано проводити в комплексі, включає:

відновлення газонів, квітників та розаріїв із садінням багаторічних квітів;

омолодження старих дерев та кущів, знешкодження омели та лікування дупел;

заміну у повному обсязі засохлих та пошкоджених деревних і чагарникових рослин, а також садіння нових дерев і кущів з брилою ґрунту або заміною рослинного ґрунту в садильних ямах з внесенням мінеральних добрив;

роботи, пов'язані з відновленням родючості ґрунту, після викопування та вивезення садового матеріалу з брилою ґрунту;

влаштування нового або відновлення пошкодженого поливального водопроводу із заміною зношених труб та водопровідної арматури;

влаштування та ремонт покриття проїжджої частини паркових доріг та алей, майданчиків, тротуарів, пішохідних та велосипедних доріжок (асфальтування, влаштування бордюрів, повна або часткова заміна існуючих бордюрних каменів та поребриків);

відновлення пошкоджених сходів;

влаштування майданчиків для стоянки автомобілів;

влаштування та ремонт водостоків;

розчищення та поглиблення озер, ставків, малих річок, каналів та інших водоймищ, копання додаткових каналів довжиною до 100 м;

укріплення берегів водоймищ на території зелених насаджень;

відбудова зруйнованих підпірних стінок;

перебудова дерев'яних підпірних стінок (заміна матеріалу на камінь, бетон, залізобетон).

8.4. Технологія робіт під час капітального ремонту не має принципових відмінностей від технології робіт під час нового будівництва.

Під час капітального ремонту газонів ступінь заміни або підсипання рослинного ґрунту визначається конкретними обставинами. Внесення мінеральних добрив обов'язкове, а органічних - бажане.

8.5. Капітальний ремонт квітників провадиться з повною заміною видового складу квіткових рослин. У цьому разі всі життєздатні рослини викопуються і використовуються для садіння на новому місці. У квітнику влаштовуються котловани з повною заміною ґрунту і внесенням мінеральних добрив, а також ведуться інші роботи, пов'язані із створенням квітників на новому місці.

8.6. Під час повної реконструкції і реставрації, коли насадження замінюються цілком або майже цілком, садіння рослин (після розкорчовування і прибирання території) проводиться за звичайними будівельними методами: поливання ділянки, підготовка ґрунту і ям згідно з віком і видом посадкового матеріалу, садіння, посів трав, поливання, кріплення дерев.

8.7. Складнішим процесом є садіння деревних і чагарникових рослин в існуючі насадження. У цьому разі можливі два варіанти садіння - під пологом насаджень або на відкритих ділянках. Садіння на відкритих ділянках аналогічне садінню під час нового будівництва.

8.8. Під час садіння під пологом слід враховувати можливості рослин у боротьбі за світло, вологу, місце в шарі ґрунту і забезпеченість мінеральним живленням. Садіння під пологом можна проводити тільки за умови, що в насадження проникає не менш 25 % прямої сонячної радіації.

Під пологом насаджень висаджуються види рослин, які рано розпускаються, з тим, щоб вони встигли розвинути достатній листяний апарат до зацвітання або розпускання листя у рослин верхнього ярусу. Під пологом можуть бути висаджені: акація жовта, барбарис звичайний, бруслина бородавчаста, глід однокісточковий, бузина червона, в'яз, граб, дуб черешчатий, дерен білий і червоний, жимолость татарська, калина, каштан кінський, клен гостролистий, польовий і татарський, ліщина, ялівець козачий і звичайний, липа дрібнолистяна і великолистяна, вільха чорна, горобина звичайна, смородина золотиста і чорна, спірея верболистяна, скумпія, тополя, черемха звичайна. На сухих узліссях до них можна долучити іргу круглолистяну, горобинник горобинолистий, пузирчато-плідник, на вологих - аронію чорноплідну, сніжноягідник.

Не доцільно висаджувати рослини з великою віковою амплітудою щодо існуючих, бажано, щоб різниця у віці не перевищувала 20 - 25 років. Не слід висаджувати рослини в глибину великого масиву. Садіння краще здійснювати на узліссі, галявинах, у спеціально прорубаних "вікнах", можна підсаджувати рослини в групи і куртини.

8.9. Насадження масивів і куртин створюються шляхом садіння великорозмірних саджанців. При незначних відпадах в алеях і хорошому стані решти рослин можливі підсадки окремих дорослих дерев.

8.10. Для збереження композицій на місце дерев і чагарників, що загинули, висаджують рослини тієї ж породи або виду, якщо немає потреби у збагаченні асортименту. Дерев садять як з грудкою землі, так і без неї. Землю в садильних ямах можна замінити повністю, частково або зовсім не міняти залежно від її родючості. Кріплення посаджених дерев, влаштування лунок, поливання і старанний догляд у перші 2 - 5 років після посадки обов'язкові.

Дані про періодичність робіт з омолодження дерев і чагарників, а також методи і строки проведення обрізування та знешкодження омели наведено в розділі VI цих Правил.

ІХ. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ, ЗДАВАННЯ ТА ПРИЙМАННЯ РОБІТ З РЕМОНТУ ОБ'ЄКТІВ ЗЕЛЕНОГО ГОСПОДАРСТВА

9.1. Капітальний ремонт об'єктів зеленого господарства розпочинається у разі наявності таких документів:

затвердженої проектно-кошторисної документації або розцінкових описів основних робіт;

відкритого фінансування в установах банку;

проекту організації робіт (якщо в цьому є потреба);

підрядного договору (якщо роботи виконуються підрядними організаціями) або письмового розпорядження управління (відділу) житлово-комунального господарства (якщо роботи виконуються господарським способом);

дозволу (ордеру) місцевого органу державної виконавчої влади на виконання розкопування (якщо воно передбачено проектом) або на знесення зелених насаджень (рубку дерев), виданого в установленому порядку.

9.2. Строки проведення капітального ремонту визначаються під час затвердження плану ремонтних робіт залежно від їх кошторисної вартості згідно з чинними нормативними строками для об'єктів благоустрою.

9.3. Відповідно до затверджених титульних списків об'єктів капітального ремонту і встановлених у них строків виконання робіт підприємства зеленого господарства (ремонтно-будівельні організації) складають зведений графік проведення капітального ремонту об'єкта зеленого господарства, який затверджується міським (районним) управлінням (відділом) житлово-комунального господарства.

9.4. Підприємство зеленого будівництва відповідно до зведеного графіка проведення ремонту складає графік проведення капітального ремонту кожного об'єкта з поділом на основні елементи.

9.5. У разі необхідності підприємство зеленого будівництва складає проект організації робіт.

9.6. Під час проведення капітального ремонту об'єкта зеленого господарства необхідно максимально використовувати дерева та чагарники, які ще придатні для пересадки, а також дрова, матеріали тощо, одержані в ході проведення ремонту об'єкта.

9.7. Під час капітального ремонту безпосередньо на об'єкті замовник і підрядчик уточнюють кількість саджанців дерев, чагарників, дров тощо, придатних для використання, про що складають двосторонній акт.

9.8. Одержані під час ремонту об'єкта саджанці дерев, чагарників, дрова тощо беруться на облік підрядчиком за цінами нових матеріалів незалежно від того, чи будуть вони використані на даному об'єкті або на інших об'єктах, і зараховуються під час розрахунків як зворотні суми.

9.9. Кошти від реалізації матеріальних цінностей, одержаних під час проведення ремонту об'єкта, як тих, що лишаються в розпорядженні замовника, так і тих, що передаються підрядчику, повертаються на фінансування ремонту об'єкта зеленого господарства.

9.10. Замовник повинен стежити за раціональним використанням одержаних під час ремонту об'єкта саджанців дерев, чагарників дров тощо і вживати заходів щодо їх збереження.

9.11. Робота з капітального ремонту повинна здійснюватись згідно з розцінковим описом робіт, а у разі наявності проектно-кошторисної документації - відповідно до неї. Всі незначні відхилення, які виникли в процесі проведення ремонтних робіт і не змінюють принципів прийнятого проектного рішення (заміна порід дерев, чагарників тощо), погоджуються із замовником і проектною організацією, що розробляла проектно-кошторисну документацію.

9.12. Додаткові, не передбачені кошторисом роботи, оформлюються актом за участю представників замовника і підрядної організації.

9.13. На кожному об'єкті капітального ремонту підрядна організація повинна вести журнал робіт з капітального ремонту, в якому фіксуються: дати найважливіших виробничих етапів; дані про якість посадкового матеріалу; методи проведення робіт; метеорологічні умови; допущені в процесі роботи відхилення; зауваження осіб, які контролюють виконання робіт, тощо.

9.14. Поточний ремонт об'єктів зеленого господарства виконується згідно з технологічними картами.

9.15. Відповідальність за якість та вчасність виконання робіт з ремонту та утримання об'єктів благоустрою несе виконавець, який за рахунок власних коштів усуває брак в роботі, а за порушення строків несе відповідальність згідно з умовами договору.

9.16. Роботи з ремонту та утримання об'єктів зеленого господарства повинні включати заходи щодо дотримання вимог діючих правил техніки безпеки, охорони праці, пожежної безпеки та охорони навколишнього природного середовища.

9.17. Технічний нагляд за капітальним ремонтом об'єктів зеленого господарства здійснюється управліннями (відділами) житлово-комунального господарства, які не повинні втручатися в оперативно-господарську діяльність підрядчиків.

9.18. У разі виявлення відхилень від затвердженої проектно-кошторисної документації, будівельних норм, вимог державних стандартів і технічних умов замовник не оплачує підрядчику роботи, а видає розпорядження про повне усунення цих порушень, а в необхідних випадках і припинення робіт.

9.19. Працівники, які здійснюють технічний нагляд за об'єктами капітального ремонту, несуть повну відповідальність за ухвалені ними рішення з технічних і організаційних питань, за прийняття від підрядчика неякісно виконаних робіт, а також завищення їх обсягів та вартості.

9.20. Авторський нагляд здійснюється відповідно до БНіП 1.06.06-85 на підставі договору, укладеного замовником з проектною організацією на весь період

капітального ремонту об'єкта зеленого господарства.

9.21. Наявність працівників, які здійснюють технічний та авторський нагляд і приймання робіт, не знімає з організації зеленого будівництва (ремонтно-будівельної організації) відповідальності за їх якість.

9.22. Приймання відремонтованих об'єктів зеленого господарства (парків, скверів, бульварів тощо) проводиться комісією у складі:

представника місцевого органу державної виконавчої влади (голова комісії);

головного інженера міського (районного) управління (відділу) житлово-комунального господарства;

інженера, який здійснює технічний нагляд;

представників проектно-кошторисної організації, підрядчика і громадських організацій (останніх з правом дорадчого голосу).

9.23. Дату приймання відремонтованого об'єкта визначає голова комісії на основі письмової заяви про закінчення ремонту.

Якщо в ремонті брав участь субпідрядчик, в заяві має бути зазначено, що генпідрядчик прийняв від нього роботу.

9.24. При здачі робіт з капітального ремонту об'єктів зеленого господарства організація, що проводила його, повинна подати приймальній комісії такі документи:

затверджену проектно-кошторисну документацію;

належно оформлені документи на проведення додаткових робіт або на відхилення від затвердженої проектно-кошторисної документації;

акти проміжного огляду і приймання "прихованих" робіт з усіма додатками;

журнал обліку робіт з капітального ремонту;

свідоцтва та документи, що підтверджують якість посадкового матеріалу, газонних трав, рослинного ґрунту, що використовувався як добавка;

договір, на підставі якого виконувався капітальний ремонт об'єкта;

інші документи, складені в процесі проведення робіт.

9.25. Приймальна комісія перевіряє в натурі та за документами якість та кількість виконаних робіт відповідно до проектно-кошторисної документації та правил їх проведення.

9.26. Приймання об'єктів зеленого господарства проводиться з урахуванням таких вимог:

товщина шару завезеного рослинного ґрунту квітників та газонів повинна відповідати проектній: на піщаних основах після гідронамиву - не менше 30 см, на глиняному підстилковому шарі - не менше 10 см. Перевірка робиться шляхом закладання шурфів розміром 30 x 30 см на кожних 1000 кв. м озелененої території, але не менше одного шурфа на кожній окремій ділянці;

рослинний ґрунт має бути однорідним і не містити будівельних залишків, які не дадуть змоги в процесі догляду за насадженнями застосовувати ґрунтообробні знаряддя, газонокосарки та інші механізми. Перевірку проводять проколюванням ґрунту або розгортанням його на глибину не менше 30 см;

поверхня газонів повинна бути старанно спланована та вирівняна. Рівень ґрунту на квітниках і газонах має бути нижчий від бордюру (поребрику) на 1 - 2 см. Рівень ґрунту не може бути вищим від рівня доріжок та тротуарів без бордюру (поребрику), придатність рослинного ґрунту повинна бути підтверджена лабораторними аналізами. Якщо в ґрунт вносилися будь-які добавки, то про це зазначається в журналі обліку робіт;

висаджений посадковий матеріал повинен відповідати проекту і встановленим стандартам, а в разі необхідності мати гарантійні свідоцтва та документи, що підтверджують його якість (паспорт-сертифікат);

кількість дерев, чагарників та квітів, що не прижилися, не повинна перевищувати 20 %. У противному разі об'єкт в експлуатацію не приймається.

9.27. Виявлення відсотку зелених насаджень, що не прижилися, проводиться у такі строки:

для весняних посадок - восени поточного року;

для осінніх та зимових посадок - восени наступного року.

9.28. Догляд за зеленими насадженнями на об'єктах до передачі їх в експлуатацію повинні здійснювати підрядні організації.

У договорі (замовленні) на виконання робіт і окремому кошторисі повинні бути передбачені кошти на догляд за насадженнями в перший рік експлуатації. Окремі випадки, коли в кошторисах на виконання робіт такий догляд не передбачено або підрядчик відмовився від цих коштів, повинні бути обумовлені в наказі (рішенні, розпорядженні) про приймання об'єкта в експлуатацію. У цьому разі органами вищого рівня або замовником передбачаються заходи і кошти для запобігання загибелі молодих посадок з причин недостатнього догляду.

На об'єктах зеленого господарства в період капітального ремонту догляд за насадженнями здійснює експлуатуюча організація. Терміни приймання об'єкта, умови охорони і порядок догляду за окремими його елементами (квітники із троянд, цибулинних, поливальні мережі, малі форми тощо) повинні бути визначені в договорі між замовником (експлуатуючою організацією) і підрядчиком та кошторисі.

9.29. На кожний об'єкт капітального ремонту комісія складає акт приймання в експлуатацію, який підписується всіма членами комісії і затверджується міським (районним) управлінням (відділом) житлово-комунального господарства.

9.30. Всі додатки до акта приймання об'єкта в експлуатацію за описом передаються організації, що здійснює експлуатацію об'єкта і відповідає за збереження документації.

9.31. У разі виявлення в процесі приймання робіт значних дефектів або недоробок, а також відхилень від проектно-кошторисної документації комісія припиняє приймання і встановлює строк для усунення цих дефектів чи недоробок, складаючи про це спеціальний акт.

Якщо буде виявлено незначні дефекти або недоробки, комісія може, не припиняючи приймання, встановити в акті строки для їх усунення.

9.32. Приймання робіт з поточного ремонту здійснюється представником відділу експлуатації об'єктів благоустрою в присутності представника виконавця ремонтних робіт і оформлюється актом приймання і записом у технічному паспорті об'єкта зеленого господарства - зведеному документі, що містить усі первинні й щорічні відомості за весь період експлуатації об'єкта, включаючи дані про всі види ремонтів і реконструкції.

9.33. Усі результати робіт з утримання об'єктів зеленого господарства (паспортизація, інвентаризація зелених насаджень і споруд, технічний нагляд) фіксуються в технічному паспорті.

Додаток 1
до Правил утримання зелених
насаджень міст та інших населених
пунктів України

ДЕРЖАВНА СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ

Форма N 2-зелень

Затверджена наказом Мінстату

України від 19.03.93 р. N 53

Поштова - річна

Кому подається _____ Подається до 15 січня
підприємствами та організа-

ціями усіх міністерств, відомств та
місцевих Рад
(назва, адреса одержувача) народних депутатів, які мають на своєму
балансі
Міністерство (відомство) МПО, концерн, насадження у межах міської
(селищної) смуги:
асоціація _____ житлокомунуправлінню,
комбінату комунальних

підприємств або іншому органу
комунального гос-
Підприємство, організація, установа _____ подарства за місцем
знаходження підприємства,

організації, установи;

організації вищого рівня.
Республіка, область _____ Зведений звіт по області
подається облжитлокомун-
Район _____ управліннями
Держжитлокомунгоспу України до 15
Місто _____ лютого.
Селище міського типу _____
Адреса підприємства, організації, установи _____

Форма власності _____

ЗВІТ

про створення та утримання зелених насаджень міста (селища міського типу) за 199_ р.

* Н *Загаль-*Створення но- *Ландшафтна реконструк- * Догляд за
Показники *ряд-*на пло-*вих зелених * ція насаджень * насадженнями
* ка *ща зе- *насаджень *
* *лених *****
* *насад- *Створено*Вар- *Площа *Проведе- *Вар- * Площа,на *Вар-
* *жень на*насад- *тість *насад- *но рекон-*тість* якій про-*тість
* *кінець *жень за *робіт *жень, *струкцій *робіт* ведено *робіт
* *року *рік * *які по-*насад- *(крб)* догляд за*(крб)
* * (га) * (га) *(крб.)*требу- *жень за * *насад- *
* * * * *ють ре-*рік на * *женнями *
* * * * *конст- *площі * * (га) *
* * * * *рукції * (га) * * *
* * * * *(га) * * * *

1 * 2 * 3 * 4 * 5 * 6 * 7 * 8 * 9 * 10

Усі види зелених на-
саджень у межах на-
селеного пункту

(1 + 2 + 3)..... 01

у тому числі:

1. Насадження за-
гального користування
всього 02

із них:

парки культури та
відпочинку 03

парки міські, районні,
сади житлових районів

і прижитлових будин-

ків 04

сквери 05

набережні та бульвари 06

міські ліси та лісо-

парки 07

гідропарки, лугопарки 08

2. Насадження обме-

женого користування

всього09

із них:

на території житлових

районів та мікрора-

йонів 10

на території промисло-

вих підприємств 11

3. Насадження спеці-

ального призначення

всього12

із них:

насадження вздовж ву-

лиць13

насадження санітарно-

захисних зон14

Керівник _____ Прізвище та N телефону виконавця

Головний бухгалтер _____

" ____ " _____ 199_ р.

Вказівки щодо заповнення форми державної статистичної звітності N 2-зелень "Звіт про створення і утримання зелених насаджень міста (селища міського типу)"

Статистичну звітність про створення та утримання зелених насаджень міста (селища міського типу) складають всі підприємства, організації та установи незалежно від відомчої підпорядкованості (включаючи Міноборони України), які мають на своєму балансі зелені насадження у межах міської (селищної) смуги.

Дані звіту заповнюються на основі матеріалів технічної інвентаризації, а у разі їх відсутності - на основі технічного (бухгалтерського) обліку.

Звіт подається на адреси та в строки, передбачені в адресній частині.

Загальна площа усіх видів зелених насаджень у межах населеного пункту

Під час визначення площі усіх видів зелених насаджень у межах населеного пункту слід враховувати площі насаджень природного і штучного походження загального користування (рядок 02), насадження обмеженого користування (рядок 09) та насадження спеціального призначення (рядок 12).

Площа зелених насаджень загального користування

Під час визначення площі зелених насаджень і масивів загального користування в межах міст та селищ міського типу враховуються площі парків культури та відпочинку, загальноміських та районних парків, спеціалізованих парків (дитячих, спортивних, зоологічних, для виставок та інших), садів житлових районів та мікрорайонів, скверів, бульварів на вулицях та набережних, гідропарків, лугопарків, міських лісів і лісопарків та інших упорядкованих об'єктів зеленого господарства.

Площа насаджень обмеженого користування

До цього виду насаджень належать: насадження на присадибних ділянках, територіях шкіл, дитячих установ, громадських та спортивних споруд, лікувальних установ, промислових підприємств, кемпінгів, мотелів, будинків престарілих, на складських територіях, землях військових частин та інші.

Площа насаджень спеціального призначення

До цього виду насаджень належать: насадження вздовж вулиць, доріг, автомобільних шляхів та залізниць, на майданах, територіях санітарно-захисних зон, ліній електропередач високої напруги, кладовищ і крематоріїв, лісомеліоративні насадження, насадження розсадників та квітникарських господарств, плодові сади та виноградники приміських господарств та інші.

Площа зелених насаджень вздовж вулиць

Під час визначення площі зелених насаджень вздовж вулиць необхідно враховувати площу, зайняту деревами, чагарниками, газонами та квітниками, розташованими з обох боків вулиці, проїзду.

Виходячи з нормативів садіння дерев, чагарників, створення газонів та квітників під час озеленення вулиць, 1 км озелененої вулиці з обох боків приймається за 1 га зелених насаджень.

Вартість робіт

Під час визначення вартості робіт враховуються кошти всіх джерел фінансування: місцевих бюджетів, підприємств і організацій, позабюджетних фондів охорони навколишнього природного середовища, а також кошти державного бюджету.

Примітка. До звіту додається пояснювальна записка довільної форми, в якій подаються коротка характеристика стану зелених насаджень у населеному пункті, дані про основні об'єкти, на яких велись роботи з озеленення, а також дані про знесення зелених насаджень, самовільно або за дозволом місцевих органів державної влади та інше.

Управління соціальної
статистики Мінстату України

Управління благоустрою
та зеленого господарства
Держжитлокомунгоспу України

Додаток 2
до Правил утримання зелених
насаджень міст та інших населених
пунктів України

(місцевий орган державної виконавчої влади)

Ордер N _____

"__" _____ 199_ р.

на знесення зелених насаджень

На основі рішення (розпорядження) _____

(місцевий орган державної виконавчої влади)

N _____ від "____" _____ 199_ р.

згідно з актом обстеження зелених насаджень, складеним

"____" _____ 199_ р. N _____ комісією _____

(найменування органу, який призначив комісію, із зазначенням
розпорядження або наказу про її призначення)

дозволяє вирубати _____

Строк вирубки встановлюється до "____" _____ 199_ р.

Використання вирубанної деревини _____

Зелені насадження, які залишаються в межах будівельного
майданчика, передаються на збереження _____

(найменування організації)

Керівник відділу місцевого органу

державної виконавчої влади _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

Додаток 3
до Правил утримання зелених
насаджень міст та інших населених
пунктів України

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада)

(підпис) (прізвище, ініціали)

"__" _____ 199_ р.

АКТ

обстеження зелених насаджень (дерев, чагарників,
газонів, парків, лісопарків, насаджень санітарно-
захисних зон), що підлягають знесенню чи пере-
саджуванню у зв'язку із забудовою та впорядкуванням
земельних площ на території _____

Місто _____ "___" _____ 199_ р.

Комісія призначена _____

(найменування органу, який призначив

комісію, із зазначенням номера і дати розпорядження або наказу

про її призначення)

_____ у складі голови _____

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

членів комісії: 1. _____

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

2. _____

3. _____

4. _____

за участю представників:

1. _____

2. _____

3. _____

у зв'язку з листом _____

Оглянуті зелені насадження _____

(найменування та адреса об'єкта)

Знесення зелених насаджень пов'язано з _____

Внаслідок огляду встановлено наявність таких зелених насаджень:

N п/п	Вид зелених насаджень	Вік (рік)	Діаметр стовбура на висоті 1,3 метра від землі	Кількість	Якісний стан зелених насаджень (хорошо, задовільно, незадовільно)	Підлягає зрізуванню чи пересаджуванню

Разом підлягає пересаджуванню _____ дерев _____ чагарників

Разом підлягає зрізуванню _____ дерев _____ чагарників

Всього зноситься:

1. Живої огорожі _____ м

2. Газонів _____ га

3. Лісопарків _____ га

4. Парків _____ га

Насаджень санітарно-захисних зон _____ га

Стягується відновлювальна вартість зелених насаджень:

1. Дерев _____ крб.

2. Чагарників _____ крб.

3. Живоплотів _____ крб.

4. Парків _____ крб.

5. Газонів _____ крб.

6. Лісопарків _____ крб.

7. Посадок санітарно-захисних зон _____ крб.

Всього належить до оплати _____ крб.

Зелені насадження, що залишаються на місці в межах відведеної під забудову ділянки

№ п/п	Вид зелених насаджень	Вік (років)	Діаметр стовбура на	Кількість	Якісний стан зелених насаджень (хорошо,
-------	-----------------------	-------------	---------------------	-----------	---

			висоті 1,3 м від землі		задовільно, незадовільно)
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Разом залишається на місці:

_____ дерев
 _____ чагарників
 _____ га парків
 _____ га лісопарків
 _____ га газонів
 _____ га насаджень
 санітарно-захисних зон

Висновок комісії

Зелені насадження, що залишаються на місці на час будів-
ництва, передаються на збереження _____

(найменування

організації)

Голова комісії _____

(підпис) (прізвище, ініціали)

М. П.

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище, ініціали)
